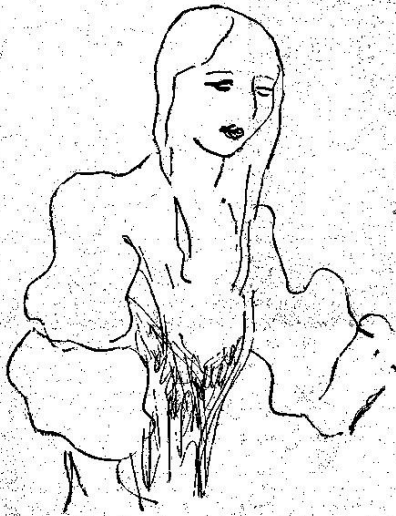

Θέατρο Μαρίκας, Σάββατο, 27 Μαρτίου, 1937.

Η παρακρύτερη κατακτληση στο πεδίο του τραγούδι αγώνα που πρέπει να γίνει για ν' αποκτήσει το ελληνικό θέατρο πνευματικότητα και αισθητή αισθητική μορφή, είναι μια μεγάλη χαρά και μεγαλύτερη συγκίνηση για όλους — δε λέω αγαπάνε, φτηνή και άστοχη έκφραση — δουλεύουμε με πίστη στο θέατρο ή (όπως το υγιές κοινό) το υιοθετούμε σαν ένα σοβαρό και βαθεία πνευματικό παιχνίδι, βγαλμένο από ανάγκη της φύσης μας και της ζωής μας.

να γίνει κατάσταση που τότε το κοινό θα την ξεδιώχνει και θα τη νοιώσει. Αυτό θα είναι πολιτισμός. Μάθε τότε, το έργο βαρύ. Γι' αυτό δουλεύω, ασυχαρέτο να λείπει από τους εργαζάτες του θεάτρου, δηλ η ανέλιξη πνευματική, άσπαστη, τόσο είναι μεγάλη χαρά η κάθε κατάκτηση. Και μια κατάκτηση, ένα βήμα προς το πνεύμα αυτό, ήταν η παράσταση του «Όπως αγαπάτε» από το θέατρο της Μαρίκας Κοτοπούλη.

Ο Γιαννούλης Σαραντίδης εργάζεται με νόημα στο θέατρο και η τάση του είναι να δίνει, δηλ την όμορφιά που κρύβει μέσα του, κάθε έργο αυτό το ίδιο, χωρίς να προσφεύγει σε επικουρικά, εντυπωσιακά, εφήμερα για να το πλουτίσει τάχα ή τάχα να το ερμηνεύσει. "Ερμηνεία είναι η αποκάλυψη του πνευματικού περιεχομένου του έργου και η ανάδειξη του ρυθμού του, της φάρμας του. Ο Γιαννούλης Σαραντίδης είναι σε θέση να ξεχωρίσει σιγουριά το πνευματικό περιεχόμενο ενός έργου — έτσι δείχνει καθαρά οι δύο του εργασίες — και δουλεύει στη γραμμή της ανάδειξης του ρυθμού του, ποδ χωρίς άλλο των συλλαβών και στίχων. Τουτό καλύτερο είναι: το δυσκολότερο γιατί και την πνευματική του άποψη πρέπει να υιοθετούν το ίδιο όλο οι συνεργάτες του, και τις τεχνικές προϋποθέσεις και την ανάλογη καλλιέργεια να αποκτήσουν. Δεν έχει σημασία αν για αυτό θα χρειαστεί καρός και κόπος από μέρος όλων. Και μόνο η τάση είναι κατάκτηση και πρόδος. Την τάση αυτή την ξεχωρίσαμε στους συνεργάτες του Σαραντίδη και ιδιαίτερα στους ηθοποιούς των δευτερίων ρόλων. Κι' αληθινά είναι να το σημειώσει κανείς ξεχωριστά, πως πρώτη φορά όλοι οι ρόλοι ξεχώρισαν κι' υπήρξαν στοιχεία θετικά απάνω στη σκηνή ενώ χρόνια τώρα διαβάσαμε στα προγράμματα ονόματα νέα και δε μπορούσαμε να τα δούμε, να τα ξεχωρίσουμε στη σκηνή και να τα συγκρατήσουμε στη μνήμη μας. "Όταν είναι το κάθε τι βαλμένο στη θέση του, όλα παίρνουν υπέταξη κι' όξια και ξεχωρίζουν όλα. Κι' όταν υπάρχει μια ένια άποψη και γραμμή για την αισθητική έκφραση μιας διάδας ανθρώπων που είναι τα οργανικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός συνόλου (όπως το θέατρο), τότε αν ο κάθε ένας προσοφαστεί στην άποψη αυτή με νόημα και την κάνει δική του, αθάναται μια σιγουριά και βοηθέτα στην πλήρη και ίσοφρονημένη του έκφραση που μπορεί να διαδηλώσει και όλη του την προσωπικότητα. Είναι η περίπτωση της Μαρίκας, που στο «Όπως αγαπάτε» καταπατήθηκε ένα έργο δύσκολο και χάρη στην αληθινή της Τέχνη, χάρη στο μέτρο που βοηθήθηκε να κρατήσει, άφηκε να φανεί — ο εκείνος τουλάχιστο που δε διασκεδάζουν μόνο με το κοριτσόπουλο που φοράει τα κοινά παντολονάκια — δηλ η καλλιτεχνική της προσωπικότητα πολλές φορές από τον παιγνιδιακό, χαριτωμένο και ανάλοφο τύπο της Ροζαλίντας είχαμε συγκίνηση δραματική.

Η ΜΑΡΙΚΑ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΡΟΖΑΛΙΝΤΑΣ (Α' πράξη)

Γιατί δεν είναι θέατρο να μαζευτούνε δέκα-δεκαπέντε άνθρωποι μπρος σε κοινό και να προσπαθήσουν μ' όποιο μέσο μπορούν να κάνουν το κοινό αυτό να χαρηνίσει και να διασκεδάσει, ή να γαργαλάνε του τις επιπολαιότερες ψυχοαρμαστικές διαθέσεις για συγκίνηση, να το κάνουν να χύσει δάκρυ στο βάθος άχαρο. Το γέλιο και το δάκρυ κι' η αγανάκτηση που υιοθετούμε από το έργο της τέχνης, όταν είναι πραγματικά τέτοια, προκαλούνται από τους ρυθμούς του και την άργανωση τους. Και οι ρυθμοί αυτοί, που ποτέ δεν είναι αθάνατοι, είναι η βαθεία πνευματική συλλήψη και η έκφραση — σχηματική λοιπόν — έκφραση των συναισθημάτων και της έκδηλασης του ανθρώπου. Είναι η ίσοφρονη των ανάλογων, ανάμεσα σε αυτά που περιέχει όλο το νόημα της ζωής μας. Αυτό δεν είναι εύκολο, να το υιοθετήσει το πολύ κοινό, κι' ούτε είναι, μπορείτο αν δε συνειδητοποιηθεί πρώτα στους εργαζάτες της τέχνης που υιοθετούν, πως και η ζωή τους και την ψυχή τους άδοκληρη δίνουν στο έργο τους. Κι' όχι μόνο πρέπει να συνειδητοποιηθεί ποδ και με κόπο, πολύ να καλλιεργηθεί και

δουότερο είναι: το δυσκολότερο γιατί και την πνευματική του άποψη πρέπει να υιοθετούν το ίδιο όλο οι συνεργάτες του, και τις τεχνικές προϋποθέσεις και την ανάλογη καλλιέργεια να αποκτήσουν. Δεν έχει σημασία αν για αυτό θα χρειαστεί καρός και κόπος από μέρος όλων. Και μόνο η τάση είναι κατάκτηση και πρόδος. Την τάση αυτή την ξεχωρίσαμε στους συνεργάτες του Σαραντίδη και ιδιαίτερα στους ηθοποιούς των δευτερίων ρόλων. Κι' αληθινά είναι να το σημειώσει κανείς ξεχωριστά, πως πρώτη φορά όλοι οι ρόλοι ξεχώρισαν κι' υπήρξαν στοιχεία θετικά απάνω στη σκηνή ενώ χρόνια τώρα διαβάσαμε στα προγράμματα ονόματα νέα και δε μπορούσαμε να τα δούμε, να τα ξεχωρίσουμε στη σκηνή και να τα συγκρατήσουμε στη μνήμη μας. "Όταν είναι το κάθε τι βαλμένο στη θέση του, όλα παίρνουν υπέταξη κι' όξια και ξεχωρίζουν όλα. Κι' όταν υπάρχει μια ένια άποψη και γραμμή για την αισθητική έκφραση μιας διάδας ανθρώπων που είναι τα οργανικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός συνόλου (όπως το θέατρο), τότε αν ο κάθε ένας προσοφαστεί στην άποψη αυτή με νόημα και την κάνει δική του, αθάναται μια σιγουριά και βοηθέτα στην πλήρη και ίσοφρονημένη του έκφραση που μπορεί να διαδηλώσει και όλη του την προσωπικότητα. Είναι η περίπτωση της Μαρίκας, που στο «Όπως αγαπάτε» καταπατήθηκε ένα έργο δύσκολο και χάρη στην αληθινή της Τέχνη, χάρη στο μέτρο που βοηθήθηκε να κρατήσει, άφηκε να φανεί — ο εκείνος τουλάχιστο που δε διασκεδάζουν μόνο με το κοριτσόπουλο που φοράει τα κοινά παντολονάκια — δηλ η καλλιτεχνική της προσωπικότητα πολλές φορές από τον παιγνιδιακό, χαριτωμένο και ανάλοφο τύπο της Ροζαλίντας είχαμε συγκίνηση δραματική.

Ο ΛΟΓΟΒΕΤΙΔΗΣ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΤΡΕΛΛΟΥ

Κι' όταν υπάρχει μια ένια άποψη και γραμμή για την αισθητική έκφραση μιας διάδας ανθρώπων που είναι τα οργανικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός συνόλου (όπως το θέατρο), τότε αν ο κάθε ένας προσοφαστεί στην άποψη αυτή με νόημα και την κάνει δική του, αθάναται μια σιγουριά και βοηθέτα στην πλήρη και ίσοφρονημένη του έκφραση που μπορεί να διαδηλώσει και όλη του την προσωπικότητα. Είναι η περίπτωση της Μαρίκας, που στο «Όπως αγαπάτε» καταπατήθηκε ένα έργο δύσκολο και χάρη στην αληθινή της Τέχνη, χάρη στο μέτρο που βοηθήθηκε να κρατήσει, άφηκε να φανεί — ο εκείνος τουλάχιστο που δε διασκεδάζουν μόνο με το κοριτσόπουλο που φοράει τα κοινά παντολονάκια — δηλ η καλλιτεχνική της προσωπικότητα πολλές φορές από τον παιγνιδιακό, χαριτωμένο και ανάλοφο τύπο της Ροζαλίντας είχαμε συγκίνηση δραματική.

δηλώνει μια «όψοψη» — δ.τι είναι ένα σπίτι — να δημιουργήσει μια χαρακτηριστική ατμόσφαιρα και να συμβάλει με τις ίδιες αναλογίες στην ερμηνεία του έργου. Είναι λοιπόν μια σοβαρή πνευματική εργασία, πολύ σπουδαιότερη από τη διαμόρφωση έστω και με το ποδ καλό γούστο, της σκηνής ο' ένα χαριτωμένο π. χ. δωμάτιο. Το άπλο σημείωμα που δημοσιεύει [ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 12]

"ΟΠΩΣ ΑΓΑΠΑΤΕ"

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8]

Ο Χατζηκυριάκος στο πρόγραμμα της Μαρίκας, άφινει να φανεί με τόσο σοβαρότητα ο καλλιτέχνης εργαστής, και πως η τάση του ήταν να ερμηνεύει κύρια το έργο. Μά πιο πολύ το φανερώσει το αποτέλεσμα που πέτυχε έξω από τον πολιτισμό — πως άλλωδως να το πούμε — που χαρακτήριζε όλη του τη δουλειά, σκηνογραφία και κοστούμι, που δόθηκε εντόνωτερα και τόσο χαρακτηριστικά όλο το παιχνίδι το πλουτισμένο με τόσο φαντασία και τόσο πλαστικά έκφραση, που ήταν η κεντρική γραμμή της ερμηνείας του έργου. Για τη θεατρική του αντίληψη θα θυμίζα την απλότητα και υποβαθμιστικότητα του τόσο ανάλοφου ωστόσο σκηνοικού της α' πράξης, θα θυμίζα την άσφαιρία των βράχων στο βάθος, όφειλωμένη σε φως, χρώμα και σχήμα και όδλεγα στους θεατές του «Όπως αγαπάτε» να προσέξουν πως όξια αναλογίες το έξωτερικό του παλατιού, ενώ τόσο στενά περιορίζει το χώρο σκηνικής και άναδεικνύει τη δράση έντονη, δίνει μ' όλο τοούτο την έντυπωση μεγάλης και άπλόχαρης πλατείας. Μπορεί να ύπήρχε κάποια άνησυχία για τη σκηνοική δράση στα, ζωγραφικά τόσο ίσοφρονημένα, σχήματα και χρώματα του σκηνοικού αυτού? όπως η χρησιμοποίηση του φωτεινού όριζοντα, μπορεί να διάλυε τη σύνθεση του βάσους, μα άξίζει τάχα να μλήσει κανείς γι' αυτό; μπροστά με τόσο και τέτοια εργασία;

Μια σοβαρή εργασία δίνει όφωρμες να σκηνηθεθούν πλατύτερα πολλές πλευρές της τέχνης κι' ο χώρος, περιορισμένος, δεν επιτρέπει σήμερα ν' άσχαληθούμε στο έργο και την κατά μέρος εργασία για την ερμηνεία του γι' αυτό θ' άκολουθήσει σημείωμα στο έρχόμενο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. — Στη θεατρική κριτική του προηγούμενου φύλλου μας τοδ κ. Σ. Καραντινού, μια όψη όπου θ' συνεργάτες μας μίσησε για κάποια τεχνική κατάσταση του ήθοποιού κ. Κ. Μουσαφίρη, έγινε από τυπογραφική άβλεψη τεχνική κατάπτωση.

«Ν. Γ.»